

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), “İklim Değişikliği 2022: Etkiler, Uyum ve Kırılganlık” raporunu geçtiğimiz günlerde yayımlandı. 270 yazar ve 195 hükümet tarafından nihai hale getirilen raporda iklim değişikliğinin eko sistemler ve toplumlar üzerindeki etkileri, mevcut ve gelecekteki değişikliklere uyum sağlama kapasiteleri göz önünde bulundurularak incelendi. Raporda artan emisyonların insanlar ve çevre için oluşturduğu risklere dikkat çekilerek "iklim değişikliğinin insan refahı ve gezegenin sağlığı için bir tehdit oluşturduğu" vurgulandı.

Rapordaki bulgulara göre iklim değişikliği kaynaklı kayıp ve zararlar, daha fazla ısınma ile hızla artacak ve çoğu durumda insanların ve doğanın uyum sağlayamayacağı riskler yaratacak. Emisyonlar yalnızca şu anda planlanan oranda azaltılırsa, ortaya çıkan sıcaklık artışı gıda üretimini, su kaynaklarını, insan sağlığını, kıyı yerleşimlerini, ulusal ekonomileri ve doğal dünyanın çoğunun hayatta kalmasını tehdit edecek. Daha hızlı emisyon kesintileri bunu önlemenin tek yolu olacak. Ayrıca raporun ana bulguları arasında iklim değişikliğine uyumun, iklim değişikliğinden kaynaklanan riskleri azaltmanın yanı sıra insanların refahını da iyileştirebileceğinin altı çizildi ancak raporda buna yeterince kaynak sağlanmadığına da değinildi.

Raporda Türkiye'ye ilişkin bulgular da yer aldı. Aşırı sıcaklıkların Türkiye'de can ve önemli ekonomik kayba neden olacağına dikkat çekilerek Türkiye'nin aşırı hava olaylarına karşı Avrupa'nın en kırılgan ülkesi olduğu belirtildi. Raporda emisyonların önemli ölçüde azaltılması halinde dahi Avrupa'da aşırı sıcaklıklar sonucu gerçekleşen ölüm sayısının 2050 yılına gelindiğinde yılda 30 bin ölüme neden olacağı tespit edildi. Bu vakaların büyük kısmının Avrupa'nın, Türkiye'nin dahil olduğu bölgelerinde meydana gelmesi öngörülüyor.

63842

Su sıcaklıklarındaki artışın denizel biyolojik çeşitliliği de etkileyeceği belirtilen raporda özetle şu bulgulara yer verildi:

- Emisyonların düşük seyretmesinde dahi, Akdeniz balık türlerinin yaklaşık yüzde 10'unu kaybedecek. Bu sayı, sıcaklık artışının yüksek seviyede gerçekleşmesi durumunda yüzde 60'a yükselebilir.
- Deniz seviyesinin yükselmesi ve kıyı taşkınları, insan yaşamını, sahilleri ve tarihi alanları tehdit ediyor.
- Isınmanın artmasıyla Türkiye'de su varlığı azalacak.
- İstanbul, özellikle kuraklığa bağlı ekonomik kayıplar karşısında kırılgan durumda.
- Emisyonların yüksek olması durumunda, Beyşehir Gölü 2070 yılına gelindiğinde tamamen kuruyabilir.
- Artan su talebi ve daha kuru koşullar bir araya geldiğinde, Akdeniz Bölgesi'ndeki yeraltı su rezervleri tükenebilir.
- Türkiye, başka yerlerde meydana gelen aşırı olaylarının etkilerinden zarar görecek.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda tespit edilen ve "İklim Değişikliği Etkiler, Uyum ve Kırılganlık" raporuna da yansıyan bulgular ile ilgili Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunacak mıdır? Türkiye için öngörülen aşırı hava olaylarına karşı Avrupa'nın en kırılgan ülkesi olmasından kaynaklı ne gibi önlemler alınacaktır? Söz konusu iklim değişikliklerinden olumsuz etkilenmemek amacıyla Bakanlığınızın belirlemiş olduğu bir yol haritası var mıdır veya olacak mıdır?
2. Sosyal koruma programlarının (nakit transferleri, bayındırlık işleri programları ve sosyal güvenlik ağları gibi) yeniden yapılandırılması, kentsel ve kırsal toplulukların iklim risklerine karşı savunmasızlığını azaltabilmesi için ne gibi önlemler alınacaktır?
3. Bakanlığınız, ekosistemlerin korunması, restorasyonu ve sürdürülebilir yönetiminden, ağaçların çiftliklere entegre edilmesi, ürün çeşitliliğinin artırılması ve meralara ağaç dikilmesine kadar çok çeşitli stratejileri kapsayacak türden girişimlerde bulunacak mıdır?
4. Doğaya dayalı çözümlerin taşkın kontrol kanalları gibi mühendislik seçenekleriyle birleştirilmesinin, özellikle şehirlerde su ile ilgili ve kıyı risklerini azaltmaya yardımcı ve daha dayanıklı mahsul çeşitleri, gelişmiş hayvancılık veya güneş, rüzgâr enerjisi gibi daha iyi teknolojilere erişimin güçlendirilmesine dönük bir çalışmanız var mıdır veya olacak mıdır?
5. Herkes için sürdürülebilir, yaşanabilir bir geleceği gerçekleştirmek için emisyonları azaltmak, direnç oluşturmak, ekosistemleri korumak ve uyum ve kayıp ve hasarı ele almak adına öngörülebilir bir iklim programınız var mıdır? Şayet varsa bu programın içerik ve kapsamı nedir?